

MAGYAR KURIR

Bétsből, Május' 15-dikén 1818.

Nagy Britannia.

A' Ministeri Kurirban Apr. 27-dikén ilyen panaszló tudósítás találtatott: — „Addig míg a' legvakmerőbb Demagogusok között harminczan vagy negyvenen bátorságos fogságban tartattak, és addig míg a' *Habeas Corpus Acta* felfüggesztelve maradott, semmi közvetlenül való próbák nem tétettek, olly célzással, hogy az ország' tsendessége a' nép' seprejének lázszító meghívások ségedelmével lett össze serögeltetése által, megzavartassék. De alig hogy azok szabadon bocsáttattak és ennek felfüggesztése megszűnt, már mindjárt háliatni kezdé magát a' támadások' szava, és már, miot az itt következő meghívás mutatja, ismét újabb Spafieldi-lárma által fenyegettetünk:

„A' Britanusok' Jusai!

„Hétfőn Május' 4-dikén 1818-ban déli 12 órakor, mint közönséges híradások által meg fog jelenteni, a' magok szabadságaiktól megfosztatott *Midlesex* lakosoknak gyűlése fog a' Spafielden tartatni, olly célzással, hogy a' Régens Princzhez kérelem intéztessék: hogy ő Kir. Hertzegsége a' dolgozó népnek szénvedéseit, 's a' nép' azon részének inségeit, a' melly semmi reá maradott önkésséggel nem híván tsupán a' maga szorgalmatoskodása által szerzi élelmét, és annak szükséges voltát, hogy mind ezeket az inségeket az emberi juson formálódó valamely eszköz által hogyan

lehessen elhárítani, vegye fontolás alá, 's gondolja meg, melly hasznos következései lennének annak, hogy ha ő K. Hertzegsége a' Parlamentumnak reformáltatását, a' Parlamentumnak tsak egyegy esztendőig való tartását, a' választásbéli közönséges voksolási just, 's a' golyobisokkal való voksolást előmozdítaná; továbbá, hogy mind három országainkban a' munkás népnek társasági 's pallérozási jussait, mellyekből a' Királyoknak, Pápoknak, és Nemeseknek fényes állapotja, bővölködése, és gazdagsága származnak, oltalmazza, 's befolyása által eszközölje, hogy az uralkodó igazságtalanság jóvá tétetessék, 's ez által a' tsendesség' bátorsága 's a' Korona' ditsóssege, gyarapittassék. —“

„Hunt Henrik, Elölülő.
„Whatman, Titokos.

„Ez a' meghívó jelentés (így végzi szavait a' Londoni Kurir), mint halljuk, azon emberek által, kik a' nevezett helyen tartatott előbbeni gyűlésekben részessültek vala, az egész fő városban nagy szorgalmatossággal elszélesztetett. Mi mindazonáltal hiszzük azt, hogy, ha a' tisztviselő karok a' magok kötelességeiket megteszik, mostanában nehezebben fognak ezen átkozott plánumok végrehajtatni.“

* * *

Ersébet Princzaszszony nevű Anglus postahajó, Rio de Janeiroból, nagyon szerentséden útozás után Falmouthba megérkezett. Szerentsélessége abból ál-

)C*

lott, hogy két prédáló hajó által körül-
vételtevé, egészen kipredáltatott. A'
Londoni Kurir így írt ezen történetről
April. 23-dikén: —

„A' prédálók' Kapitánya, Spanyol
zászlóval evezvén, által izent a' nevezett
Anglus postahajónak Kapitányához, hogy
írásaival, leveles zsákjával, 's minden hi-
vatali papirosaival tsajkára ülven, hozzá
evezzen által. A' Kapitány maga által
ment ugyan, de a' leveles zsákot nem
vitte által, oly rendelést hanyváu hátra-
embereinek, hogy ha ötet a' maga tsaj-
kájában 's a' maga embereivel egygyütt
fogiák vissza térni látni, így jök leszsz
a' dolog: ellenben, ha a' prédáló hajónak
tsajkájában vagy ha a' magáiban is, de a'
predáló Kapitány' embereivel látják, ezen
esetben tüstént süllyeszszék a' tengerbe
a' leveles zsákot. Az utolsó telyesedett-
be. A' prédáló Kapitány a' leveles zsá-
kot kérte; az Anglus Kapitány azt mon-
dotta, hogy abból semmi se' leszsz, 's
több effélék. Látván az Anglus hajós lo-
gények, hogy az ő Kapitányok nem a'
maga embereivel indul vissza, a' leve-
les zsákot tüstént a' tengerbe süllyesztet-
ték. Ezért a' ragadozók megmérgeled-
tek, 's mindent kipredáltak. Pénzt ugyan
tsak 6000 Dollárt, de drága követ jó so-
kat találtak.

Későbbi levelek szerént ezen prédáló
hajók mind ketten Spanyolországiak, 's
az emberek is mind Spanyolok voltak. Az
egygyiknek, *Öt-atyafiak*, a' másiknak
Chio a' neve.

Londoni újságlevelekben említik,
hogy a' Grace nevű postahajó, 42 grá-
dusnyi szélességre, oly nagy jégszigetet
látott a' tengeren, a' melynek kerülete
7 mértföldet, magassága 3000 lábnyomot
teszen.

Az északi pólus felő evező négy ha-
jónak ketteje April. 20. és 21-dikén,
ketteje 22-dikén, útnakindáltak vala: de

nem szerentsés jörendőnek jelentődésével,
minthogy az ellenkező szél miatt mind a'
négynek ismét vissza kellett térni, 's
az Isabellának egygyik tsonakosát a' hany-
kodó habok eltemették. — Hogy ezen
hajók annál gyakrabban hirt adhassanak
a' magok állapotjok felől, oly rendelés
adatott a' Kapitányok' elejébe, hogy pa-
latzkokba levelet tévén 's jól bedugván,
efféléket gyakran vessenek-ti a' tengerbe.
A' palatzkokba oly ezédulákat is zárjanak,
mellyek által kérjék a' megtalálókát, hogy
a' leveleket, vagy a' magok Országlósze-
keikhez, vagy pedig egyenesen London-
ba az Admirális' Titoknokjához Kro-
ker úrhoz küldeni ne sajnálják, oly tu-
dósítással, hogy a' palatzkokat, hol, és
mikor találták?

Ceylon szigetén egy kis támadás
történt vala tavaly Septemberben az An-
glusok ellen: de a' melynek ezek nem
soká elejét vették. Egy Malabari Fe-
jedelem valami 200-zad magával elő áll-
ván, proklamációt botsátott a' néphez 's
azt hirdette, hogy ő az igaz jussal bíró,
Candy Király. A' tsendesség vérontás
által állittatott vissza, melyben nagyon
bánatos történet az Anglusokra nézve,
hogy az ő ott volt Residensek Wilson úr
meg akarván próbálni a' felzendült nép-
nek vérontás nélkül való letsendesítését,
kevés kísérettől igen messze talált men-
ni, 's körülvételtevé azonnal megöletett.
Egyedül való védelmező szolgálja is meg-
halt a' következett napon, az urának vé-
delmezése közben vett sebei miatt.

Nem régen azt hirtették volt né-
melly levelek, hogy Chinában Kántont
elfoglalták volna az Anglusok. Ez ugyan,
az újabb tudósítások szerént, áltjában
vételte, nem igaz: de még se' indúlt
fuvatlan a' szél; mert volt a' hirnek va-
lami fundamentuma — ennyi tudniillik,
hogy a' Kántoni tisztviselő karok azzal
vádolták az ott találtató Anglus kereske-

dőket, hogy titkon [Opiumot vittek oda be; melyből oly heves veszekedés lett, hogy letsendesítésére, Clovell Kapitánynak Orlando nevű fregáttal Macaóbol Kántonba kellett erezését venni.

Északi Amerika.

Kevésbe múlt-el, hogy az egygyesült Státusok' Congressusa nagyon fontos lépést nem teve a' függetlenné lenniiparkodó Amerikai Spanyol tartományokra nézve. A' jóvaltstolt vala, hogy meg kell határozni, hogy az egygyesült Státusokbéli alattvalóknak megengedetik, hogy a' Spanyol Insurgenseknél szolgálatot tchessenek. Az ellenkezők' száma tsak 11-gyel haladta felyül a' jóvaltókét; azok 75-tön, ezek 64-gyen voltak.

Nem régen azt az ajánlást tétette vala a' Spanyol udvar ezen egygyesült Státusok' Országlósrékének, hogy kérjék meg az Európai Hatalmasságokat, hogy a' kettőjök között fenn forgó egyenlenségeknek szép módon lejendő eligazítására, váloljanak közbenjáróságot. Hogy az egygyesült Státusok' Országlósréke ezen ajánlást el nem fogadta, megtettük Adam s'nak Státustitoknoknak a' múlt Mártyius' 12-dikén az ott lévő Spanyol Követhoz *Don On's* úrhoz intézett, következő irásából: —

„Az egygyesült Státusok' Országlósréke éppen oly kevésbé hajlandó azon kívánságairól való lemondásra, mellyeket Spanyolországnak igasságos voltától ily rög' vár, valamint azon indító okaitól való elállásra is, mellyeket megczáfolhatatlanoknak tart. Amerika békeségnek és tsendességnek fennállását kívánnyia a' két nemzetek között, 's ohajtja, hogy inkább az időnek folyamata ozzlassa-el az előitéleteket 's az indulatoskedést, mint sem hogy erőszakhoz kellessék nyulni. Tizenhárom esztendőktől fogva való türes 's azon szempillantatra való várako-

zás után, melyben Spanyolország az egyenetlenkedés okait elhárítani jónak fogná találni, még most is jó szívetl reá áll Amerika arra, hogy a' varakozást egy kevésbé nyujtsa, tsak hogy ezen czélját elérhesse. Az egygyesült Státusok' Elöl-ülője sokkal tanátsosabbnak tartja lenni ezen módot, mint sem hogy a' köztünk fennforgó egyenetlenkedéseket, mint Uraságod javasolja, az Európai Hatalmasságoknak közbenjárása által igazittassa-el. Az Európai Hatalmasságoknak bizonyos öszszetartolódása van egymás között: de a' melyhez Északi Amerikának semmi köze nintsen, 's a' melyről ő semmi közelebbi itéletet nem tehet. Az egygyesült Státusok tehát erre nézve kéntelenek, va mint önnön magokra, úgy azon jó egygyetértésre nézve is, mellyet az Európai Hatalmasságokkal fenntartani kívánnak, 's végezetre azon magok elejébe szabott politikára nézve is, melly nékiek az Európai politikának labyrinthusába való minden beléavatkozást tilalmaz, kéntelenek mondám,ők, a' magok Spanyolországgal való egyenetlenkedésseknek eligazítására semmiféle közbenjárást el nem fogadni. Amélia szigetének 's Napkeleti Floridának az egygyesült Státusok' szomszéd-ságában való gyenge állapotja már régolta nohat bennünket arra, hogy ezek mér-séklett pótolásért, mind két résznek jó-vára, xékünk által engedtessenek, 's a' többi.“

Frantzia Ország.

„Kiadtuk a' M. Kurir' XXXV - dik darabjában a' Királynak azon törvényjovallását, melyben, hogy az idegen seregeknek a' Frantzia földről való elmeneteljeket kívánni lehessen, még két oly summákkal jóvalja nevelni a' Státus' adósságát, mellyek közül egygyiknek 16,040,000, a' másiknak 24,000,000 Frankokra teljék esztendőnként fizetendő interestese, 's e' szerént a' Státus adósságának

summája, tőke pénzben, az elsőjért 520,000,000, a' másodikért 480,000,000 Frankokkal nevedjék. Az első rendbéli summa azoknak a' magános hitelezőknek beléggittetésekre fordítottatik, a' kiknek Frantziaország adós; a' második rendbéli summa az összeszesövetkezett Hatalmasságoknak tételtett ígéreteknek kifizetésére való leszen. — Azon beszédnek summás foglalatja, mellyel Hertzeg Richelieu, a' fő Minister, ezen dolgot a' Kóvetek' kamarája elejébe terjesztette, ilyen fontos jóválláson végződik: —

„Tölletek sügg már most, uraim, abba az állapotba helybeztenni a' Királyt, hogy ezen kötéseinek megfelelhessen; ti ez által új fényt fogtok annak a' sokáig meg nem esmert principiumnak adni, hogy az Országlószék által tételtűdő ígéreteknek megtartatása szükséges légyen. Mihelyest a' mondott feltételeket betöltöttétek, azonnal fetoldoztatva leszen Frantziaország minden tartozásaitól. Eljött az idő, hogy ő, bátorsággal tett magaelajánlásának jutalmát elvegye. A' betöltött terhes kötések kezében tartván, nem fogja ő haszontalanul megszólítani Európát, hogy ez is tartsa meg a' kötéseknek azon pontjait, a' mellyek Frantziaországnak kedvezők. A' November' 20-dikán készült kötés azt mondja: *Frantziaországnak elfoglalva való tartatása három esztendőknél telésével megszünhet.* Ez az időpont nem messze van; minden Frantziának dobog örömben a' szive azért, hogy nem soká nem fog a' Frantzia-földön hazai zászlónál egyebet lobogni látni. A' Fejedelmek öszsze fognak gyülekezni, hogy ezen nagy kérdést, melytől Europa' jövőndő sorsának megfejtetése sügg, meghatározzák. A' Királyoknak nem olyan öszszegyülekezése fog ez lenni, melyről a' Hístóriák igen úgy emlékeznek, mint a' melly tsak az erősnek a' gyenge ellen való öszszeszo-

vetkezése' előpostája lett volna; ebben a' Felséges gyülekezetben az *igasság le-szen az Elölülő.* A' népek kormányozójának gondolkodásait kesmeretesek; meg fogják ők halgatni a' Király' kívánságait, mellyeket, valamint a' Királyi familia, úgy egész Frantziaország, minden nap' megújít. Mi betöltöttük tartozásainkat; Frantziaországban tsendesség uralkodik; Országlási intézeteink erőssödnek; a' Constitutzió minden részeket öszszetsatol; és ha még egy éhelhalást okozó esztendő sem akadályoztatta meg a' Legitimus Országlást abban, hogy erős gyökeret verhessen: így semmi ok nintsen fenn, a' mi Európának félelmet okozhatna, 's ötlet arra indíthatná, hogy tett ígérétenek telyesítését (seregeinek Frantziaországból lejendő kivitelét) tovább halassza. Hanem, hogy mi ezt meglövénhassuk, le kell fizetnünk a' 700 milliókbel álló nagy hadi adónak még hátra lévő részét. E' végre bizta reánk Király ő Felsége, azt, hogy tölletek oly summának költsönvételeére való hitelt (meghatalmaztatást) kérjünk, a' melynek interese 24 milliókra teljék. Ezt mi tsak oly feltétel alatt kérjük, hogy tsak abban az esetben fogjuk használni, ha az a' történet, melyre néve ez meg fog kívántatni, betelyesedik. De által láthatjátok, uraim, hogy az Országlószék ezen munkát, a' mondott summának költsönverésére való meghitelezetés nélkül, telyességgel nem folytathatja 's végre nem hajthatja. —

„Igaz ugyan az, hogy a' múlt idők nekünk, valamint a' ditsósségból, úgy a' szerentsétlenségekből is, nagyon terhes örökséget hágytak: egy oly nép mindazonáltal, melynek megfundált Országlási intézetei vagynak, 's a' melly a' magaszabadságát, erejét, és önnönmagába való bizodalmat, még a' kísértetés napjaiban is meg tudta tartani, még mind ezek mellett is szép és sokáig tartó jövőndő reménihet magának. —

„Hogy ezen holdogsággal élni annál hamarabb elkezdhessek, szükség hogy megtegyük az arra kivántató áldozatokat. Szép dolog azt látni, hogy egy nagy nemzet, illy nagy viszontagságok után, a' szerentsétlenségben való alhatatossága, 's igéreteinek hűséges teljesítése által, új dicsőséget szerez magának. A' megpróbáltatás' napjai lefolytak. A' próbát bátorsággal kiállottuk. Minden környülálásokra nézve remélhetjük, hogy Franciaország a' hadi fényeskedés után, a' békeességi tündes foglalatoskodás 's a' Királytól kapott orzszáglási intézeteknek hűtessége 's állandósága által is, szövétnekül fog szolgálni más nemzeteknek. —

* * *

A' *Pairek'* kamarája Május' 4 dikén biztosság' elejébe bocsátotta a' Királynak azon oda is elküldött jóvallását, hogy a' Státus' idegen országi magánosoknak tartozó adóssága' lefizetésére 324 az Európai öszszeszerkezett Hatalmasságoknak ígért 700 millióból álló hadiadóbból még hátra lévő résznek kipótolására pedig 480; mind egygyütt 300 millió Frankoknak öszszeszerkeztetésére, 's eszszereint a' nagy könyvbe beíratatva lévő nemzetiadósságnak még 40 millió Frankal való nevelésére a' Ministerek megbiteleztesenek. A' biztosság' még azon ülés alatt a' kamara elejébe terjesztette a' maga helybehagyó vélekedését, 's eszszereint ezen kamara is legkissebb halogatás' nélkül, még azon ülésben, megerősítette, vagy törvénné tette a' Király' jóvallását.

* * *

A' Rhodezi polgárok' pere Albanyban (folytatás).

A' Bax' vallástételének a' jegyzőkönyvhöz való felolvastatása folytatattatik: — „Mártzius' 19. dikén reggeli 10 óra felé, egy tilalmas Dohányáros (contrebandos) a' Cité piatzán megszollított, 's azt mondotta, hogy vegyék-meg tőlle

egy nyaláb dohányt; megalkudtunk; 's azt határozta, hogy estvéli 8 órakor éppen ezen piatzon találkozzván, engem' elvezet oda, a' hol a' dohányt le van téve. Estvéli 8 órakor megjelentünk a' határozott helyen; 's engem onnét egyenesen vitt a' Banka' házához, 's annak ajtaját megmutatván, azt mondotta, hogy 10 óra felé jelenjek-meg, az ajtón háromszor kopogtassak, melyre az ajtó megnyittatik, 's engem' bebotsátnak. Ezzel elváltunk egymástól. Én Feral Rosához mentem egy pohár liquoriumra. Ott találtam, Bousquiert, Colardot, és Missouniert; de a' két utolsó csak hamar eltávozott onnét. —

„Kivánván tudni, hogy mitsoda dohányt vásároltam, nem vártam el a' határozott órát, hanem 9. tzedfél órakor már ott voltam a' Banka' háza' ajtaja előtt; kopogtattam, 's éppen az az ember nyitotta-meg, kilől a' dohányt vettem vala. A' konyhába vezetettvén, ott reájok esmertem Bastide-Grammontra, Jausionra, Bessieres-Veynakra, Yence. d' Isturnetre, Bastide Lajosra, Renère, Colardra, Bankalra, és Bankalnéra. Volt még jelen két ifjú aszszonyember, de a' kiket nem esmertem; az egyikről, mint már más ízben mondtam, gondolom, hogy Arlabosse Sarlotta lehetett. Közülök egy széken ülni láttam az öreg Fuedes; Jausion egy Marquin levelestáskát tartott kezében, melynek egygyik oldalán pléhzár volt; a' színe nem jut eszembe, kék vagy veres lehetett. Fuedes már néhány váltóleveleket megerősített vala neve' alairásával; jelenlétemben is megerősített még néhányat. Mind egygyütt valami 12-re vagy 15-re telhetett a' számok. Jausion mind ezeket felvette, a' mondott levelestáskába zárta, 's zsebébe dugta. Ez megesvén jelentette Bastide Grammont, Fuedesnek, hogy nélkü már most meg kell halni. Ez, tüzesen felugorván, így szollott: Hát hihető do-

log-é az, hogy atyámsiai és barátaim legyének gyilkosaimmá? Ezen szókra, meg ragadta őtet Bastide - Grammont, 's felterítette azon asztalra; mellyen előbb a' váltó leveleket aláírta vala; a' körül állók is segítettek néki. Fueldes védelmezni iparkodott magát, a' melly közben kérte őket, hogy tsak annyi időt engedjenek, míg könyörgésével istenét megengesztelheti. — „Eredj, így szollott Bastide, mindjárt megengesztelheted az ördögöt! Végeztetre erőt vévén rajta, az asztalra feltették; Jausion, kinek kés volt kezében; az első dőfést tette rajta (ennek hallására egészen elirtództak a' hallgatók), azt nem tudom, hogy ejtett volt-e rajta sebet. Fueldes ismét egész erejével iparkodni kezdett, melly közben az asztal eldőlt; Fueldes kivergődött a' gyilkosok' kezei közzül, 's az ajtófelé futott, e' hol én állottam, de semmi olly mozdulást nem tettem, mint ha futásában moggátolni akartam volna. Bastide ezt eszébe vevén, engem' pofán tsapott, 's Fueldest megfogván a' löbbek segédmevelismét az asztalra felemelte 's felfektette; mellyet az alatt felállítottak vala. Már most Bastide maga vette kezébe a' kést, 's néhány izben a' Fueldes torkába dőfte, a' ki hergett és nyögött; megdugták volt-e a' száját, vagy pedig tsak befogták, nem tudom. —

A' tsebet, vagy dézsát, nem fazekat, melybe a' vért bocsátották, Bankalné tartotta. A' két más aszszonyzemélyek az asztal mellett tulfelől állottak, de ezen munkálódásokban telyességgel semmi részt nem vettek. Kimulván Fueldes a' világból, testét előbb az utzafelé lévő ablaknál két padra fektették, de onnét felvén ismét az asztalra tették; zsebeit megmotozták; a' mit azokban kaptak, kivették. Itt ismét erősitve megújítok mindent, a' mit már a' Fueldes ingéről, gyűrűjéről, 's a' pénzdarabokról mondtam, hogy t. i., az ingen kívül, Ban-

kalnénak adták. Az is jut eszembe, hogy Jausion volt az, ki a' Fueldes' zsebéből egy kulcsot kivett 's Bastidének által adván, így szollott: *Nesze! már most menj-el, 's hoz el mindent.*

„Nem soká azután egy kabinétban, melly az udvarra esik, valami zördülés hallatván, Bastide hevesen megszollította Bankalnét, hogy honnét veszi magát ezen lárma? Bankalné azt moudotta, hogy egy aszszonyzemély van benn. Bastide ezt hallván az ajtót megnyitja, az aszszonyt, ki férjfi ruhába vala öltözve, megragadja, a' konyhába kihurtzolja, 's meg akarja gyilkolni. A' személy így szoll: *En aszszonyember vagyok; ne öljön-meg az úr! Bastide ekkor mejjén kopja, 's a' késsel, mellyel Fueldest megölte vala, 's a' mellyt még kezé en tartott, által akarta verni. En Bastidének ellene állottam; az alatt Jausion is visszaérkezett a' konyhába, 's megriasztotta Bastidét, így szollván: *Egy embernek megölése miatt már magadon kívül vagy', 's ismét másnak megöléséhez akarsz fogni!* En is öszszetartoltam kérésemet a' Jausionéval, hogy életben megtarthassuk ezen aszszonyt, kit, férjfi ruházatja mellett is az Enjalran leányának lenni megesmertem vala. Végeztetre Bastide is reá állott, hogy ne öljük-meg, de azt kívánta, hogy esküdjék-meg. Térdre állani, kezét a' holt testnek hasára tenni, 's illy állásban megesküdni kényszerítették: *hogy ha valamit felfedez, életét mérge vagy hegyes tör által veszesse el.* Ezzel felállott. Úgy jut eszembe, hogy az egygyik ujját vérzeni láttam. Jausion őtet a' maga oltalma alá vevén; a' Bankal' házából kivertte. —*

„Ekkor nékem Bastide - Grammont azt parantsolta, hogy *Bousquier* (ez egy terehordó; *Trager*) hijam oda. En utána mentem; *Bessières - Veync*, *René*, és a' *Dohányáros*, hogy el ne szökjem, kísérték, 's a' *Terrail* utzához ér-

kezvén fére vonták magokat; én a' Cité piaza' szegleténél bevártam Bousquiert, 's véle vissza mentem a' Bankal' házához. Bastide Lajost, Yencét, Bessiere-Veynacot, Renét, 's a' Dohányárost most már nem találtam a' konyhában. Mi történt azután, előbbeni vallástételeimből már tudni lehet (*) —

Hérdés: Bax! maga itt először emlékezik Yencér ö! és Bastide Lajosrol; esmerte-é ennekelőtte ezeket?

Felelet: Esmertem, uram!

K: Régen esmerte-é?

F: Az 1817-dik esztendő' Mártziusának 19-dikén két esztendeje mult, hogy megemertem őket.

K: Volt-é valami dolga vélek?

F: Nem volt, uram!

K: Annak az ajánlásnak fontossága, melyet ők magának, a' France úr háza' felprédáltatása eránt tettek, azt gyanittatja, hogy magának, Bax uram, dolgának kellett vélek lenni.

F: Hisze' tudhatták, hogy tilalmas kereskedő (Contrebandos), tehát nem valami derék ember vagyok.

K: Jut é eszébe magának, hogy Bastide Lajos ekkor mitsoda ruhába volt öltözve?

F: Jut: Tobákszín kaput volt a' hátán; a' labán kifordított szárú tsizma; a' fején kerek kalap; egészszen szürke és hosszú haja pántlikába kötve; maga egy himlöhelyes, nagy, sovány ember; hunszutszakállat visel.

K: Miért titkolta-el ezen nevezetes dolgokat illy sokáig?

F: Az igazság' megvallására mindenkor idő van. Hogy ezen új vallástétel és a' kérdésekre tett feleletek a' Bax' szájából jöttek ki, aláírásaikkal bizonyítják az *Elölülő* és a' *Jegyző*.

* * *

Azt jegyzi meg egy Frantzia újság, hogy Bastide ezeknek felolvasatása alatt nem hogy valami megilletődést mutatott

volna, hanem egész végig nevetve halgaltott. Mit gondolt, azt ő tudja. Jausion eléggé kinoztatni látszott elméjében. — Most már 18-ra telik az ezen perbe belé keveredett személyek' száma. Az ítélőszék előtt állanak most: Bastide Grammont, Jausion, Bousquier, Bax, Missonnier, Colard, Benoit Anna, Bankalné, és Mansonné. Fogva vannak, de ítélőszék' elejébe még nem állítottak: Bastide Lajos, Yence-d' Istournet, Bessieres-Veynac, és Arlabosse Sárlotta. René és a' Dohányáros még nem esmertettek. Bankal meghalt még Rhodetzben, a' fogházban.

(*) *Jegyzés:* — A' jegyzőkönyvben ezen szavakon végzé szavait Bax: Mi történt azután, előbbeni vallástételeimből már tudni lehet. — Baxnak ezen előbbeni vallástételei között találtatik nevezetesen annak leírása, hogy mi módon vitték-el a' Fueldes' holt testét a' Bankal' konyhájából az Aveyron partjára. — „A' holt test, így beszéll Bax, egy gapyú takaróval beboritva két rudra kötöztetett. A' menetelt Bastide intézte-el, melly illy rendel történt. A' rudakat elől Colard és Bancal fogták; én pedig és Bousquier ugyan azokat hátul emeltük. Bastide, két tsőjű puskát, a' honya alatt végével a' föld felé tartván, egyedül ment legelől, Jausion, hasonlóképpen puskával hátul kísérte a' sereget. Missounier, egy kis páltzával o'dalfélt bullogott. A' viz partjához érkezvén letették a' testet, Bankal és Colard leoldozták a' rudakrol, levették rolla a' takarót, 's magát a' vízbe vetették. Bastide mindenikükhöz közelitvén, egygyenegygyen megeskettett, hogy senkinek semmit szollani nem fognak, megfenyegetvén, hogy különben mind elveszünk. Azután elszéledtünk. Bastide és Jausion egyfelé, Missounier, Bankal, és Colard más felé, én és Bousquier harmadik felé menvén.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

*A Pesti újságlevelekben így irnak
Május 9-dikén: —*

„Felsőges Urunk méltó tekintelbe vé-
vén az egyházi 's tudománybeli érdemet,
Fő Tisztelendő Fejér György Urat,
a' Theologia Doctorát, 's előb Kovátsi
Plébánust, azután a' Febérvári, most
pedig több esztendők óta a' Pesti Fő Se-
minariumban a' Hit Tudományát különös
buzgósággal tanító Professort; úgy is,
mint többféle Philosophiai munkáknak,
's a' Dogmatica Theológiának érdemes
Szerzőjét, és jeles Magyar Literátort, az-
ő szélesen kiterjedett olvasása, és nagy
tudománya tekintetéből a' Győri Tuda-
mányos Kerületnek Fő Directorává neve-
zni méltóztatott. A' hivatallal járó, vagy
annak díszítésére tartozó tiszteletok, 's
kegyelmek, a' mint bizonyosan reményl-
jük, nem sokára fognak következni. Azért
ily jeles tehetségű, 's fáradhatatlan mun-
kásságú Hazafiunk az új díszes hivatalhoz
hosszú életet, 's egészséget szívükből
óhajtunk.

* * *
A' P o s o n y i újságlevelek szerint
Nagy Szombatnak környékein Május' 3-
dikán rettenetes égi háború kegyetlenke-
dett és a' jég sok kárt tett, csak a' volt a'
szerentse, hogy nagy vidékre nem terje-
dett ki. — Sok kárt tett némelly helyen
a' tsercbogár is: de ezeket el fogják vesz-
teni a' mostani hűvös esőzések.

B é t s.

A' Császár és Császárné ő Felsőgek'
útozásáról örvendetes tudósításokat olva-
sunk. Ezek Május' 5-dikéig szólnak.

Kivánt jó egészségben, a' népnek meg
nem szünő örvendezései között folytatják
útozásokat ő Felsőgek. — Május' 2-di-
kán delutánni 4 órakor Zaraba érkezvén,
még ötödikben is ott voltak, minthogy
onnet 4 - dikben Pago szigetére által
erezték vala, 's akkor éjjel ott meghál-
ván, a' sziget' minden nevezetességeinek
megnévezetése után, más nap' (5-dikben)
reggeli 6 órakor Zaraba ismét vissza tér-
tek. Utjukban Nona városkáját is meg
szemlélték.

* * *
Az időjárásról, hogy igen sokat ne
ditsérjük, egy pár szóval írhatjuk, hogy
ez itt Auszriában egész máig olyan, hogy
kivánni se' lehet jobbat. Ha a' termések'
gyarapodása tovább is így halad előre,
nem csak bőséggel leszaz minden, hanem
sokkal hamarabb is elérkezik a' betakar-
ítás' ideje, mint közönségesen szokott.

* * *
Az Alsó Auszriai Országlöszöknek hir-
detése szerint a' Státus' intereseztető ré-
gibb adósságleveleinek sorvonás alá le-
jendő hotsáttatása a' folyó esztendőben,
a' mult Mártzius' 21-dikén költ Felsőges
Pátens' tartásával megegyezőleg, elke-
zdődik, 's a' meghatározottott öt Serie-
sek, a' jövő Augustus, September, Ok-
tober, November, és December hóna-
pokban, kivonattatnak. — A' kivonás' mun-
kájának valamint szintén annak módjai
is, hogy a' kivont Obligatziókra nézve
mit kell tselekedni, 's a' Státus minden
adósságának Seriekre lett felosztatása,
'a' legelső vonás előtt kihirdettetnek.

*Száz forint huszas pénzért, odtak Váltó czédalában: —
Máj. 12-dikén 255²/₃ — 13-dikén 250²/₃ — 14-dikén 247²/₃ — forintot.*